

ת"פ 37679/03 - מדינת ישראל נגד יבגני לוזה

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 18-03-37679 מדינת ישראל נ' לוזה
תיק חיזוני: 113224/2018

בפני כבוד השופטת רבקה סגל מוהר
מאשימה מדינת ישראל
נגד יבגני לוזה באמצעות עו"ד עדי כרמלי ועו"ד ארז אלוש
נאשם

החלטה
לפני בקשה לביטול כתב האישום מטעמים של הגנה מן הצדק.

רקע

1. בתאריך 18.3.18 הוגש כנגד הנאשם כתב אישום הנושא 10 אישומים בהם מייחסות לו עבירות מרמה והונאה בכרטיסי חיבוב, לפי סעיפים 415 לחוק העונשין, תשל"ג-1977 וחוק כרטיסי חיבוב, התשמ"א-1986.

2. הנאשם מואשם בכתב שבמים 19.2.18 ו- 18.2.18, במהלך MISCHIKOT מזומנים שבוצעו על ידי 10 המתלונים השונים בתיק זה, בסניפי בנק לאומי ברוח' עמק הברכה 23 בתל אביב ובנק הפועלים ברוח' הירדן ברמת גן, הוא העתק בעצמו או באמצעות מי מטעמו את פרטי כרטיסי החיבוב שלהם ואלה נctrבו על גבי כרטיסים מגנטיים שאوتם החזיק ברשותו. עוד נתען כי בהמשך, בהזדמנויות שונות במהלך התקופה מאז 23.2.18 ועד 8.3.18, בסניף בנק הפועלים בערערה, מושך הנאשם מחשבונות המתלונים סכומי כספי מסוים במסמכים ב- 36,200 ₪ וניסה למשוך סכומים נוספים.

3. במהלך הזמן שחלף מאז הוגש כתב האישום ועד 1.7.18 התקיים נסiou לסיום ההליך בתיק זה בדרך של גישור ולאחר מכן לא צלח, התבקש הנאשם להסביר בכתב האישום בפני.

4. בתאריך 1.7.18 בקשנו ב"כ הנאשם כי אורה לשני סניפי הבנק המזוכרים בכתב האישום, אותם אלה שביהם בוצעו מעשי העתקת פרטי כרטיסי החיבוב של המתלונים (בנק לאומי ברוח' עמק הברכה בתל אביב ובנק הפועלים ברוח' הירדן ברמת גן), להמציא לידי את סרטוני האבטחה של הכספיות שלהם במועדים הרלבנטיים. לאחר שנתי דעתנו לנימוקי הבקשת ולעמדת המאשימה באבטחה, ונוכחתי לדעת כי בעוד שסרטוני האבטחה בהם תועדו MISCHIKOT הכספיים הועברו לעיון הנאשם, אזי הסרטונים

בهم תועדו מעשי העתקה שקדמו לכך לא הועברו לעיונו וגם לא מצויים ברשوت המאשימה, החלטתי להעתר לבקשת ב"כ הנאשם והוריתי לשני סניפי הבנקים הנ"ל למציא לידיהם את הסרטונים הנדרנים.

.5. דא עקא, שرك בחלוּף זמן רב מאז ניתנה ההחלטה הנ"ל, הודיעו הבנקים כי הסרטונים אינם מצויים עוד ברשותם וגם לא ניתן לשחזרם.

.6. **ביום 29.10.19 הוגשה בקשה הנאשם לביטול כתוב האישום בתיק זה, מטעמים של הגנה מן הצדק - אכיפה בררנית, היא הבקשת המונחת לפני עצה.**

.7. המאשימה מתנגדת לבקשת וمبקשת כי אורנה על דוחיתתה.

הבקשת וニימוקיה

.8. הטענה העומדת בבסיס הבקשת היא טענה של אכיפה בררנית, דהיינו כי על אף שהראיות בתיק זה מגוללות מסכת עובדיית המתארת עבירה מוגמרת בעניינו של מעורב נוסף בפרשה - מוחמד יונס (להלן: "יונס"), החלטה המאשימה שלא להעמידו לדין גם כן.

.9. בבקשתם בכתב טענו ב"כ הנאשם כי בתאריך 18.3.18 בשעה 01:12 נעצר הלה ביחד עם יונס בסמוך לסניף בנק הפועלים בכפר ערערה בו מתגורר יונס, בשעה שנינס המ提ן לו ברכב ולאחר שברשותו נחטף סכום כסף רב שנחשה כגנוב. במהלך חקירתו שמר הנאשם על זכות השתקה ואילו יונס מסר גרסה שהופרכה ולמרות זאת שוחרר מן המעצר והתיק שנפתח כנגדו נסגר בהעדר ראיות מספיקות. ביום 18.3.18 הוגש כתב באישום נגד הנאשם בלבד.

.10. לטעת ב"כ הנאשם, הראיות בתיק החקירה מלמדות על כך שהיא זה דזוקא יונס הרוח החיה שמאחורי ביצוע העבירות, שהוא העתיק את פרטיCRTיסי האשראי של המתלווננים ואף בחר את סניפי הבנקים בהם ביצעו משיכות הכספיים, בעוד שהנאשם פעל בהתאם להוראותיו מבלי שהתלווה למשיכיו היסוד הנפשי הנדרש להוכחת העבירות המียวחות לו. במצב דברים זה, כך טענו ב"כ הנאשם, היה על המאשימה להגיש את כתב האישום נגד יונס ולא נגד הנאשם, או לפחות להתייחס אליו כאלו שותף מלא לביצוע העבירות כולם.

.11. משהמאשינה לא פעלה כאמור לעיל ונתקה נגד הנאשם אכיפה בררנית, יש להורות על ביטול כתב

האישום שהגשתו באופן זהה עומדת בוגיגוד לעקרונות הצדק וההגינות.

עמדת המאשימה

12. את התנגדותה לבקשת נימקה המאשימה בקיומן של ראיות שלשיתה יש בהן כדי להוכיח את אשמתו של הנאשם בעבירות המרמה והונאה המียวחות לו, צינה כי מעשי היזוף של כרטיסי החיבור לא יוחסו לו מילא, והפנתה אל ההודעות שנגבו ממנה במסגרת החקירה בהן טען בין היתר (לצד שמירתו על זכות השתייה בדרך כלל), כי יונס אינו קשור למשעים שבביצועם הוא נחشد וכי היכרותם בסתכמה בקשר לדבר ב"חבר שהכיר מהابتחה". יונס עצמו טען ששימושו כמאמן כשר של הנאשם וכי המפגשים ביניהם הסתכמו באימונים ובטשלומים עבורם.
13. בנוסף לכך טענה המאשימה שהתיק נגד יונס נסגר לאחר שלא נמצא ראיות כלשהן שהצביעו על אשמו בביצוע העבירות הנדונות, וכי מדובר במקרה של אפליה בין שווים, אלא באבחנה בין שונים המתבססת על שיקולים ראיתיים.

תשובה ב"כ הנאשם לעמדת המאשימה

14. לבקשת ב"כ הנאשם התקיים בפני דין בו ניתנה להם האפשרות להגיב לעמדת המאשימה בעל-פה. במעטם זה טענו ב"כ הנאשם כי בהדר מחולקת על כך שynos נכח בזירת העבירה, אז יש להכריע - כבר בשלב זה, בשאלת האם נוכחותו כפי שהוא מדו"חות הפעולה והמצקרים של השוטרים, כמו גם משינויו הגרסה שלו במהלך החקירה וגורסתו אשתו, די בה כדי להצדיק את ביטול כתוב האישום שהוגש נגד הנאשם בלבד, מטעמים של אכיפה ברורנית.

15. מאחר שאף אונכי סברתי כי אין מניעה להגשת הראות הללו לצורך ההכרעה בשאלת המקדמית המונחת בפני, אפשרתי לב"כ הנאשם לעשות כן. וזהי התמונה העולה מהראיות שהוגשו:

בדוח הפעולה של השוטר ישראלי אלימלך (ס/1) נכתב: "...בתאריך 18.3.18, סמוך לשעה 23:45, ביחיד עם אסף ושוי, התמקמנו בערערה בסמוך לבנק פועלם, בשיתוף עם חברת ישראכרט, נגד צייפני כרטיסי אשראי שימושיים כספים מכסתומטים באזורי. **לצין כי במהלך הפעולות קבלתי דיווח כי הגיע רכב מסווג מזדה 3 ל.ז. 7686768** ובו שתי אנשים ואחד יוצא מהרכב והולך לכיוון הכספומט ומושך כסף, **לצין שהרכב והאדם עונה לתיאור של חברת ישראכרט.** מיד הגיעו אליו אני בנידת הבילוש ופרקתי על המזדה. **לצין כי בתוך המזדה ישב על מושב הנהג אדם העונה לשם מוחמד יונס..., הודיעתי לו שהוא עוצר בחשד למرمאה ... בתוך הרכב בתא הדלת של הכסא ליד הנהג היה איפון בשפה הרוסית, האיפון שירץ לבחור שירד למשון כסף, עונה לשם יבגנו לוזה... לאחר מכן נסעתו לתחנת עירון ביחד עם יונס, בצעתי חיפוש ברכבו...".**

בדוח הפעולה של השוטר אסף ולבוביץ (ס/2) נכתבו דברים דומים.

בדוח הפעולה של השוטר שי ימין (ס/3) נכתב: "... ניגשתי אל הרכב המזדה ושם היה האדם אשר היה ברכב, שמו מוחמד יונס... שאלתי אותו אם יש לו קשר לבוחר שנכנס לבנק, הנ"ל אמר שהוא לא מכיר אותו ועוד אמר שאין לו קשר אליו. שאלתי אותו מה הוא עשה כאן, הנ"ל לא ענה. שאלתי אותו האם הוא נמצא כאן בלבד, הנ"ל אמר שכן, מצאתי כסף בלבד..." וכן: "...במושב האחורי של הרכב, בחריז שבין משענת הגב למושב, מצאתי כסף מזומן בסך 1,800 ₪, 9 שטרות של 200 ₪... שאלתי את מוחמד של מי זה והנ"ל אמר שהוא לא יודע של מי זה...".

בהודעתו מיום 18.9.18 בשעה 03:47 (ס/4), אישר יונס שהוא מתגורר בעירה, הרכב המזדה שיר לאשתו והוא "מכיר את יבגני עשר שנים לערך, עובדים באבטחה ואני עשה לו תוכניות אימוניות, הוא בא אליו וקונה מוצרי חלבוניים". לשאלת מה עשה ליד בנק הפועלים בעת שנעצר ע"י השוטרים, השיב יונס: "היה>i אוכל" ולשאלה האם יבגני היה איתו, ענה: "הלך למשור כסף כי אני עשה לו תוכניות אימוניות והוא הלך למשור לי כסף מהבנק... הוא הגיע אליו לבית מהבית הלכנו לבנק ואחריו זה תכננו ללכת לעשן נרגילה...". בהמשך טען יונס שיבגני אמר היה לחתום סכום של 500 ₪, כי הם "נפגשים פעמי בחודשים, מתי שנגמרים לו החלבוניים ומתי שהוא רוצה תוכניות אימוניות" וכי הפעם האחורה בה הם נפגשו הייתה לפני בחודש וחצי, בבתו, כשהוא בא ל��נות חלבוניים. בנוסף לכך ציין כי בעבר לפני כעשור שנים הם עבדו ביחד. לשאלת נוספת שהופנה אליו לגבי קשרו לשנתפס ברכב השיב יונס: "אמרתי לשוטר שיכול להיות שהכסף הזה נפל לאשתי, זה לא שלי". יונס הסכים לבצע עימות עם יבגני ולסייעם אמר: "אני מתפלא למה שאני צריך על התקיק הזה, אני לא עשית ממשו לא חוקי, וזהו".

בהודעה שנגבטה מאשתו של יונס, הגב' האדייל יונס, ביום 18.11.18 (ס/5), סיפרה האשה כי להה עובד כמאמן בחדר כושר ויש לו תוספי תזונה שהוא מוכר בבית, שלאה את האפשרות שאבד לה איזה שהוא סכום כסף בתקופה האחורה ולשאלה האם היא מכירה את יבגני, השיבה: "לא מכירה מי שבאו והולך, אני אישת דתיה, אני לא יושבת עם אנשים שבאים אליו, אני בחדר שלי, לא רואה עם מי יושב מוחמד".

על הרקע זהה, הפנו ב"כ הנאים למספר פסק דין של בית המשפט העליון שעוניים בנסיבות נוכחותו של אדם בזירת עבירה - ע"פ 2921/18 מדינת ישראל נ' בצלאל (פרשת "לה פAMILIA"); ע"פ 319/88 אלמליח נ' מדינת ישראל וע"פ 954/17 ابو עראר נ' מדינת ישראל, הוסיף והפנה גם להחלטה שניתנה על ידי בשעתה, בבקשת המאשימה להאריך את מעצרו של הנאים לצרכי חקירה (מ"י 18-03-18638) בה ציינתי בין היתר כי "מדובר במקרה שיש בו שני חשודים שעל פניו נראה כי חברו ייחדיו לביצוע העבירות...", וחזרו וטענו כי המאשימה כשלה בהימנעותה מהעמדתו לדין של יונס גם כן, באופן המצדיק את ביטול כתוב האישום שהוגש נגד הנאים לבדו, מטעמים של הגנה מן הצדק.

בקשת ב"כ הנאים הגיע גם את גליון הרישום הפלילי של יונס לשם ביסוס טענתו לפיה היה על המאשימה להעמידו לדין בתיק זה בין השאר לנוכח עברו הפלילי, משום ש"גרסתו של אדם נשקלת

"ביחס לעברו", נדחתה על ידי ובהמשך גם נזנחה על ידם, מן הטעם הפשט שuberו הפלילי של אדם לא צרי ולא יכול ואף אסור כי ישמש כשיעור בהחלטה להעמידו לדין.

.18. ב"כ המאשימה חזרה על עמדתה דלעיל וטענה כי הראיות שבידיה מצביעות על כך שהוא זה הנאשם שביצע את העבירות המוחשות לו ולא יונס אשר נוכחותו במקורה המסתוי הזה התמצתה בישיבה בריבב ולא במעבר לכך. הסבירו של יונס לנוכחותו במקום התקבלו על דעת המאשימה כסבירים ו邏輯י, גם בהעדר התייחסות כלשויו של הנאשם לחלקן, והחליט לסתור את התיק נגדו בהעדר ראיות מספיקות.

דין והכרעה

.19. **לאחר שנתי דעתו לטענות הצדדים ולראיות שהונחו בפני בשלב זה ולצורך זה בלבד, מסקנתי היא כי דין הבקשה להידחות.**

ואלה הם נימוקי:

א. על פי ההלכה הפסוקה, על מנת להכריע בבקשת לבטל כתוב אישום בשל אכיפה בררנית, על בית המשפט לבחון את אופן התנהלותה של המאשימה כלפי מי הנחשבים "שווים" בנתוניהם הרלבנטיים לנԱם המעלה את הבקשה:

"...אכיפת הדין נגד אדם אחד והימנעות מאכיפתו נגד אחרים - כאשר מדובר במקרים דומים - היא אכיפה בררנית (*selective enforcement*). אכיפה בררנית יכולה לקבל ביטוי באחד משני מופעים: הראשון, החלטה להעמיד לדין רק חלק מן המעורבים בפרשה נדונה; השני, החלטה להעמיד לדין בשעה שבפרשיות אחרות שעינין דומה לא הוגש כתבי אישום. [...]. כך או כך, המשותף לשני פניה של הטענה הוא כי סמכות האכיפה הופעלת נגד אחד ולא נגד אחרים, לפחות טעם טוב להבחנה ביניהם..." (ע"פ 6328/12 מדינת ישראל נ' פולדי פרץ).

על הטען לאכיפה בררנית להראות, אם כן, כי:

- ענינים של האחרים דומה לעניינו מבחינה עובדתית, באופן המצדיק התייחסות מקבילה, דהיינו הגשת כתוב אישום דומה גם נגדו ("קוצחת שווון").
- אי נקיות הליכים דומים כנגד האחרים מהוות אכיפה בררנית פסולה, להבדיל מ"מצבים רגילים ולגיטימיים של אכיפה חלקית מטעמים של מגבלת משאים וסדרי

עדיפות" (ר' ע"פ 8551/11 סלגי נ' מדינת ישראל).

כל שהצליח לעמוד בשני השלבים דלעיל - לשכנע כי מדובר במצב המחייב את ביטול כתב האישום או זכיי הנאשם, ולא די בריפוי הפגם באמצעות מתונים מיידתיים יותר כגון התחשבות בעונש (ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ').

ב. במקרה שלפני, ועל אף שבשלב זה הונחו בפני ראיות שיש בהן על פניהן כדי להוכיח סיטואציה בה הנאשם ביצע אחד ממשיכות הכספיים הרבות המוחסנות לו בכתב האישום, בשעה שינויו המתינו לו בסמוך למקום ברכבו, דעתו היא כי טענת ב"כ הנאשם לפיה מדובר בשני "شوימים" ולא בשוניים קטועת המאשימה, תוכל להבהיר רק במהלך שמיית הראיות.

ג. ב"כ הנאשם לא הצליחו לשכנעני כי יש בידי המאשימה ראיות המלמדות על מעורבותו של יונס בכל האירועים הננספים שקדמו לארוע האחרון מיום 18.3.18 שבבקבוקיו הוא נעצר ביחד עם הנאשם, או לחלקם (פרט לחארון). זאת על אף שבאחד מדו"חות הפעולה שהוגשו צוין כי **"הרכב והאדם עונה לתיאור של חברה שראכרט..."** - נתן שנראה על פניו כזה שיש מתחורי ראיות נוספות לכך שרכבו של יונס נצפה כבר קודם לכן באירועים דומים.

ד. זאת ועוד, בעוד שבבקשותו בכתב טען ב"כ הנאשם כי הראיות בתיק החקירה מלמדות על כך שהוא זה דווקא יונס ששימש כ"روح החיה" שמאחורי ביצוע העבירות, וכי הוא זה שהעתיק את פרטי קרטיisin האשראי של המתלונים ואף בחר את סניפי הבנקים בהם בוצעו ממשיכות הכספיים, בעוד שה הנאשם פעל בהתאם להוראותו מבלתי שהה תלואה למשיעיו הכספי הנדרש להוכחת העבירות המוחסנות לו, איזי במהלך הדיון שבמסגרתו הוגש הראיות שנסקרו לעיל, לא הונחו בפני ראיות כלשהן להנחת בסיס ראשוני לטענה זו.

ה. גם מפסקי הדין אליהם הפנו ב"כ הנאשם, עולה כי נוכחות אדם בזירת העבירה אין בה חשיבות כדי ללמד על שותפותו לביצועה, שכן יש צורך להוכיח שמדובר בנסיבות שאינה מקנית והוא לא ניטרלית.

20. במצב הדברים המתואר לעיל, ולכל הפחות בשלב זה, לא שוכנעתי כי המאשימה נהגה /או נוהגת כלפי הנאשם בשירוטיות, בדרך פסולה או באופן העומד בסתרה מהותית לעקרונות הצדקה וההגינות המשפטית כלשונו של סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב - 1982. דעתו היא כי מדובר בטענה שנanon יהיה לברחה באופן יסודי ומעמיק יותר במהלך שמיית הראיות שבבקבוקה תיתכן בין השאר גם אפשרות שאסביר כי מדובר בפגם שניינן לרפאו באמצעות חמורים מבטולו של כתב האישום, כדוגמת התחשבות בעונשו של הנאשם בבוא העת, היה והוא יורשע ויסתבר כי יונס היה שותף למשיעיו או לחלק מהם.

21. סוף דבר, מפני כל הטעמים שפורטו לעיל, נכון לעת הזו ומבלתי שהוא בכך כדי ללמד על

תוצאתו הסופית של ההליך בתיק זה, החלטתי לדוחות את הבקשה.

תשובה הנאשム לכתב האישום תינתן ביום 20.2.2017 בשעה 08:30.

ב"כ הנאשム יוזדאו התייצבותו במועד שנקבע.

המציאות תשלח ההחלטה לצדים בוואר רשום ובפקס.

ניתנה היום, כ"ט טבת תש"פ, 26 ינואר 2020, בהעדך
הצדדים.